

SAMMENFATNING AF SLUTEVALUERING PÅ INSS FORÅR 2015

I foråret 2015 blev der igen foretaget slutevaluering af undervisningen ved hjælp af det nye evalueringsformat, der blev indført i efteråret 2014. Baggrunden for implementeringen af den nye evalueringsform var et ønske om i højere grad at kunne lave sammenligninger af studentertilfredsheden over tid og på tværs af fag. Desuden var det ambitionen at få de studerende til at vurdere bestemte aspekter ved undervisningen og give dem mulighed for mere indgående at kommentere de forhold, de synes fungerer godt og mindre godt på det enkelte kursus.

Evalueringsformen rummer både en kvantitativ og en kvalitativ del. I den kvantitative del af evalueringen har respondenterne forholdt sig til 22 forskellige aspekter ved undervisningen, som de ud fra en skala på et til fem har angivet graden af tilfredshed med. I den kvalitative del af evalueringen har respondenterne haft mulighed for at bidrage med egne kommentarer og forslag inden for tre forskellige felter: 1) de fysiske rammer omkring undervisningen, 2) det der fungerer godt på kurserne og 3) det der kunne fungere bedre på kurserne.

I foråret 2015 blev evalueringen udvidet med en lille metaevaluering af det nye evalueringsformat. Her blev respondenterne bedt om at forholde sig til gode og dårlige aspekter ved den nye evalueringsform. De fik desuden mulighed for at komme med forslag til forbedringer af evalueringsformen.

I det følgende vil både evalueringens og metaevalueringens hovedkonklusioner blive opsummeret.

Den gode underviser inspirerer og inviterer til dialog

Også denne gang høster mange af instituttets undervisere ros og anerkendelse

11. NOVEMBER 2015

**STUDIENÆVNET VED
INSTITUT FOR NORDISKE STUDIER
OG SPROGVIDENSKAB**

NJALSGADE 120
2300 KØBENHAVN S

REF: AH

for deres faglige kapacitet og kompetente formidling af stoffet. Evalueringen viser, at de studerende generelt giver underviserens engagement og formidling en høj vurdering, og der lader til at være en meget veludviklet kultur omkring dialog og interaktion med de studerende på alle instituttets fag. Stort set alle respondenter opfatter deres underviser som meget åben over for spørgsmål og diskussion, men det fremgår, at aktiv undervisningsdeltagelse er noget, man skal inviteres og motiveres til – uden brug af tvang. Harpuneringsmetoden finder de studerende ikke motiverende, og flere påpeger, at denne form for involvering hører folkeskolen og gymnasiet til.

De studerende sætter pris på basale dyder som stor faglig viden og et godt overblik over komplekse stofområder og tilhørende begrebsapparater. Samtidig virker det inspirerende og motiverende, når underviseren evner at bringe sit stof i spil på forskellige måder og i forskellige sammenhænge – meget gerne, fx på tilvalgskurserne, med afsæt i den konkrete studentergruppes forskellige faglige baggrund og mål med undervisningsforløbet.

Mange undervisere opfattes som vældigt engagerede i deres fag, og det giver glæde og lyst til at lære, når underviseren møder de studerende med gejst og entusiasme. Omvendt giver det anledning til kritik i de få tilfælde, hvor engagementet virker fraværende.

Underviserstyret form er vigtig

Begejstringen er stor, når underviseren laver skarpe og gennemtænkte semesterplaner og sætter en god ramme om de studerendes forberedelse af og deltagelse i undervisningen. Hvis underviseren er god til at planlægge, strukturere og skabe sammenhæng i undervisningsforløbet giver det ro til fordybelse og koncentration i forhold til det indholdsmæssige. Omvendt bruges der hos nogle undervisere uforholdsmæssig lang tid på at afklare fx de formmæssige krav til eksamen, hvilket tager tid fra selve undervisningen. Studerende efterspørger dog også information om eksamen, så det handler i disse tilfælde om at balancere forholdet mellem eksamensoplysning og den løbende undervisning lidt anderledes.

Flere nævner, at de har profiteret af læsespørgsmål eller -vejledninger, der har givet en mere fokuseret læsning af stoffet, mens andre har haft gavn af selv at skulle formulere og uploade relevante diskussionsspørgsmål som en del af forberedelsen til en undervisningsgang. Mange ytrer sig positivt om mindre afleveringsopgaver i løbet af semestret, fordi de betyder, at man holder sig på sporet og ikke bare parkerer sit engagement til eksamensperioden. I det hele taget er det godt at inkorporere den fremtidige eksamen i undervisningen, fordi den under alle omstændigheder fylder hos de studerende. Mange er således glade for tidligt at blive introduceret til mulige eksamensemner og vil rigtig gerne gennemgå og diskutere modelbesvarelser af eksamensopgaver, fordi det på den måde bliver mere konkret, hvad det er, der forventes af dem i

sidste ende. Samtidig er det vigtigt, at underviseren ikke snævert fokuserer på, hvad "man skal kunne til eksamen", men sætter eksamenskravene – og de enkelte undervisningsgange – i relation til de mere overordnede, faglige mål med kurset.

Rigtig mange giver udtryk for, at varierede arbejdsformer skaber dynamik i undervisningen og højner det faglige udbytte. Det fungerer godt, hvis korte underviseroplæg vekselvirker med mindre øvelser, fx med sidemakkeren, i hvert fald for en del af fagenes vedkommende. De studerende sætter også stor pris på oplæg fra inspirerende gæsteforelæsere, ture ud af huset mv. Til gengæld er der en ret udbredt skepsis i forhold til nytten af studenteroplæg. Mange oplever, at de får mere ud af undervisningen, når "eksperten" selv står ved roret, og selvom der er forståelse for ønsket om aktiv inddragelse, finder flere, at det nemt bliver for ufokuseret og tilfældigt, hvis en stor del af undervisningen baserer sig på studenteroplæg. Det hjælper dog lidt, hvis der er en tydelig struktur omkring studenteroplæggene - fx omkring varighed og detaljeringsgrad – ligesom det fungerer bedre, hvis de studerende, der ikke selv holder oplæg, involveres aktivt, fx ved at forberede modspørgsmål e.l.

Del og helhed

Mange af besvarelserne forholder sig til relationen mellem del og helhed på forskellige planer. Der er ros til undervisere, der formår at spinde en rød tråd igennem undervisningsforløbet ved løbende at synliggøre de faglige enkelt-elementers relation til den større, faglige sammenhæng. På samme måde giver det en dybere forståelse, hvis den overordnede teori belyses gennem eksempler og cases, og hvis den faglige substans bringes i spil i forhold til andre relevante kontekster. På de studerende vidner dette om et stort fagligt overskud hos underviseren.

For de studerende er det også vigtigt, at de enkelte undervisningsganges relation til det samlede kursusforløb er tydelig, og at der laves sammenbindinger mellem enkeltelementerne, fx i form af en kort repetition af de væsentligste pointer fra forrige undervisningsgang. På samme måde virker det stærkt, hvis der er tydelig sammenhæng mellem oplæg ved gæsteforelæsere og den faste underviser, og mellem det der foregår i holdundervisningen og ved fællesforelæsningerne.

Hvis sammenhængen mellem del og helhed er meget uklar – eller hvis de studerende slet ikke kan få øje på helheden – giver det derimod anledning til kritik. Dette gælder fx på Sprog 4-kurserne på Dansk, hvor de studerende på trods af undervisernes gode arbejde ikke kan se nogen logisk sammenhæng mellem kursets enkeltelementer (norsk, svensk og sprog i tid).

[Opfølgning: Efter ønske fra underviserne flyttes der i foråret 2016 rundt på elementerne i kurset Sprog 4, så det fremover afsluttes med sprog i tid. Det er tanken, at dette giver bedre mulighed for at afrunde forløbet. Samtidig er det fra studieledelsens side besluttet at flytte lidt flere timer over på holdundervisningen, mens fællesforelæsningerne af tre timers varighed sættes ned til to. Det samme gælder kurset i Videnskabsteori.]

Niveauet er fint, men tiden er knap

Ligesom i efteråret 2014 vidner besvarelsene om en generel tilfredshed med det faglige niveau og med læsestoffets sværhedsgrad og mængde. Den gennemsnitlige besvarelse ligger lige under tre (der angiver, at niveauet er passende), hvilket signalerer, at niveauet og sværhedsgraden snarere opfattes som lidt for højt end lidt for lavt. På enkelte kurser er resultatet dog det modsatte, men dette er ikke det generelle billede.

Også denne gang efterlyser de studerende flere undervisningstimer, da de i mange tilfælde finder kursusforløbene komprimerede og indholdstunge.

Hvad kan jeg blive?

Evalueringsresultatet indikerer, at en del studerende har en lidt uklar fornemmelse af, hvordan det enkelte kursus relaterer sig til den arbejdsmæssige praksis, de engang skal ud og fungere i. Dette fremgår af deres svar på spørgsmål 14, hvor den gennemsnitlige vurdering ligger lavest (2,55) blandt samtlige spørgsmål i evalueringen. Umiddelbart ser det dog ud til, at der er sket en forbedring siden evalueringen i efteråret 2014, hvor resultatet lå på 3,35, men denne forskel må tilskrives en beregningsfejl i efteråret 2015, hvor respondenter, der svarede "ved ikke" til spørgsmålet, trak gennemsnittet i negativ retning, selvom de ikke burde tælle med, da "ved ikke"-svaret betragtes som neutralt.

Velkommen til den digitale tidsalder

Også denne gang kommenterer nærmest samtlige deltagere i evalueringen, at KU tilsyneladende ikke har meldt sig ind i den digitale tidsalder og erkendt, at it-teknologi kræver strøm og – ligeså vigtigt – stik som kan føre den livgivende strøm ind i maskineriet. Mange mener, at dette ganske enkelt er for dårligt.

Et andet hovedspør i forhold til de fysiske rammer omkring undervisningen handler om, at lokalerne ofte er for små og siddepladserne for få. I det hele taget synes de færreste, at rigtig mange holddeltagere er en fordel, uanset om de fysiske rammer er gearret til det eller ej.

Flere kommentarer går på den dårlige akustik og besværet med at høre underviseren og de medstuderende i mange af lokalerne. Bedre bliver det ikke, når de "intelligente" gardiner og vinduer ganske umotiveret ryger op eller ned,

med store støjgener til følge.

[Opfølgning: Denne del af sammenfatningen sendes videre til fakultetsledelsen, der har ansvaret for de fysiske rammer.]

Det tager knap seks timer om ugen at forberede sig til et kursus

Af besvarelsenerne kan man se, at den gennemsnitlige forberedelsestid til undervisningen på et kursus er på knap seks timer ugen. Dette er en lille stigning i forhold til efteråret 2014, men den er så ubetydelig, at der nok er tale om et tilfældigt udsving. Igen angiver de studerende – en smule overraskende – at de gennemsnitligt bruger flere timer på forberedelse af 7,5 ECTS-kurser end på 15 ECTS-kurser. Således ligger den ugentlige forberedelsestid på 7.5 ECTS-kurserne på 6,29 timer i gennemsnit, mens den på 15 ECTS-kurserne ligger på 5,44 timer i gennemsnit. Med et ugentligt timetal på 12 på grunduddannelsen svarer det til, at de studerende bruger 24 timer om ugen på studierne. Det peger på, at vi stadig har en udfordring i, at få lært de studerende at bruge tiden mellem undervisning til at studere.

Svarprocenten er for stadig for lav

Den gennemsnitlige svarprocent på de evaluerede kurser ligger på 35 mod 33 sidste år. Dette dækker over et spænd fra 0 % på kurset med den laveste andel besvarelser til 86, 2 % på kurset med den højeste andel. Sidstnævnte er rigtig flot, men studienævnet er overrasket over, at den samlede svarprocent fortsat ligger så lavt. Underviserne blev i foråret 2015 opfordret til at lade evalueringen finde sted i undervisningen for at højne deltagelsen. Dette lader ikke til at have virket – måske fordi mange alligevel afstår fra at evaluere. Nogle mener, at dette kan skyldes den omstændighed, at evalueringen ligger inden eksamen, hvilket kan få nogle studerende til at frygte, at en kritisk evaluering ”koster” ved eksamen. Andre kommentarer peger på, at evalueringen i mange tilfælde alligevel ikke er foregået i undervisningen, og at dette kan være en forklaring på den fortsat lave deltagelse.

[Opfølgning: Studienævnet finder det helt afgørende, at svarprocenten hæves betydeligt, så evalueringen bliver så repræsentativ og så retvisende som muligt. Fremover vil det derfor blive krævet af underviserne, at de sætter tid af i undervisningen til deltagelse i både midtvejsjustering og slutevaluering.]

Sådan har de studerende svaret

Af tabellen nedenfor fremgår de gennemsnitlige svar på evalueringens 22 spørgsmål. Tabellen kan give en oversigt over den generelle tilfredshed med forskellige forhold ved undervisningen. Den kan desuden give den enkelte underviser mulighed for at sammenholde egne evalueringresultater med det generelle resultat for instituttet.

Spørgsmål	Gennemsnitligt resultat evaluerede kurser	Bemærkning
1 Har det været tydeligt for dig, hvad målene med dette kursus er?	2	Vurderes ud fra en skala på 1 til 5, hvor 1 er = den bedst/højst mulige vurdering.
2 Ved du, hvad du skal kunne til eksamen?	2,04	Vurderes ud fra en skala på 1 til 5, hvor 1 er = den bedst/højst mulige vurdering.
3 Føler du dig fagligt klædt på til eksamen?	2,33	Vurderes ud fra en skala på 1 til 5, hvor 1 er = den bedst/højst mulige vurdering.
4 Har semesterplanen været med til at skabe overblik og struktur på kurset?	1,79	Vurderes ud fra en skala på 1 til 5, hvor 1 er = den bedst/højst mulige vurdering.
5 Har du fået lyst til at beskæftige dig yderligere med emneområdet ved at følge dette kursus?	2,39	Vurderes ud fra en skala på 1 til 5, hvor 1 er = den bedst/højst mulige vurdering.
6 Hvordan har det faglige niveau på kurset været?	2,88	Vurderes ud fra en skala på 1 til 5. 1 = for højt 3 = passende 5 = for lavt
7 Hvordan vurderer du læsestoffets sværhedsgrad?	2,76	Vurderes ud fra en skala på 1 til 5. 1 = for svært 3 = passende

		5 = for let
8 Hvordan vurderer du mængden af læsestof til kurset?	2,75	Vurderes ud fra en skala på 1 til 5. 1 = for meget 3 = passende 5 = for lidt
9 Synes du, at den litteratur du har læst derhjemme, er blevet inddraget på en hensigtsmæssig måde i undervisningen?	2,09	Vurderes ud fra en skala på 1 til 5, hvor 1 er = den bedst/højst mulige vurdering.
10 Hvordan har forholdet mellem fællesundervisning og gruppearbejde været?	3	Vurderes ud fra en skala på 1 til 5. 1 = for meget gruppearbejde 3 = passende mængde gruppearbejde 5 = for lidt gruppearbejde
11 Hvordan har dit udbytte af studenteroplæggene på kurset været?	3,01	Vurderes ud fra en skala på 1 til 5, hvor 1 er = den bedst/højst mulige vurdering.
12 Har der været tilstrækkelig vejledning fra underviserens side omkring studenteroplæggene på kurset?	2,44	Vurderes ud fra en skala på 1 til 5, hvor 1 er = den bedst/højst mulige vurdering.
13 Har der været et passende antal øvelser på kurset?	3,17	Vurderes ud fra en skala på 1 til 5. 1 = for mange øvelser 3 = passende antal øvelser 5 = for få øvelser

14 Hvordan oplever du sammenhængen mellem undervisningen og den praksis, du engang skal ud og arbejde i?	2,55	Vurderes ud fra en skala på 1 til 5, hvor 1 er = den bedst/højst mulige vurdering.
15 Er der fulgt hensigtsmæssigt op på pointerne fra midtvejsjusteringen?	2,44	Vurderes ud fra en skala på 1 til 5, hvor 1 er = den bedst/højst mulige vurdering.
16 Hvor tilfreds er du med underviserens engagement i kurset og faget generelt?	1,62	Vurderes ud fra en skala på 1 til 5, hvor 1 er = den bedst/højst mulige vurdering.
17 Hvordan fungerede underviserens formidling af det faglige stof?	1,88	Vurderes ud fra en skala på 1 til 5, hvor 1 er = den bedst/højst mulige vurdering.
18 Har underviseren skabt rum for, at de studerende kan stille spørgsmål i undervisningen?	1,35	Vurderes ud fra en skala på 1 til 5, hvor 1 er = den bedst/højst mulige vurdering.
19 Hvor mange timer har du generelt forberedt dig til kurset pr. uge i løbet af semesteret?	5,82	Hvor mange timer forbereder du dig pr. times undervisning?
20 Har du deltaget regelmæssigt i undervisningen?	1,67	Vurderes ud fra en skala på 1 til 5, hvor 1 er = den bedst/højst mulige vurdering.
21 Er du tilfreds med din egen indsats på kurset?	2,34	Vurderes ud fra en skala på 1 til 5, hvor 1 er = den bedst/højst mulige vurdering.
22 Har du følt dig godt tilpas på holdet?	1,6	

Ikke alt er godt

Enkelte respondenter vil ikke kunne genkende deres egne svar i den generelle opsummering, der på mange væsentlige områder er rigtig positiv. De har forholdt sig betydeligt mere kritisk, og selvom dette ikke umiddelbart kan læses ud af denne sammenfatning, vil specifikke kritikpunkter blive taget op med den enkelte underviser, fagkoordinator eller studieleder, hvis studienævnet vurderer, der er behov for det.

Den nye evalueringsform er bedre end den gamle – men dialog og opfølgning savnes

De studerende, der har deltaget i evalueringen, er generelt meget tilfredse med den nye evalueringsform. De beskriver den som bedre, mere overskuelig og mindre tidskrævende end den gamle. Mange fremhæver anonymiteten som et gode, selvom det påpeges, at det er så som så med anonymiteten på de helt små fag. Selvom anonymitet i den ideelle verden ikke burde være en forudsætning for ærlige svar, nævner flere, at det er sådan, det i realiteten forholder sig.

Hvad angår indholdet og disponeringen af spørgsmål, er der generelt stor tilfredshed. Flere forholder sig dog kritisk til det spørgsmål, der handler om kursets relation til en fremtidig arbejdspraksis. Flere nævner, at man med spørgsmålene kommer godt omkring om alle sider af faget, underviseren og undervisningsformen, og at formatet er ”en god forening af det kvantitative og det kvalitative”.

I forhold til spørgsmålenes organisering efterlyses der mere fintmaskede talintervaller (fx i angivelsen af forberedelsestid, hvor nogle finder, at deres svar ikke passer ind i de angivne intervaller), mens andre påpeger det uensigtsmæssige i, at nogle spørgsmål skal besvares ud fra én skala og andre ud fra en anden skala, da dette kan give anledning til forvirring omkring, hvad der er bedst og dårligst, mest og mindst passende osv.

På positivsiden nævner mange studerende, at den nye evalueringsform – i kraft af mulighederne for fritekstsvar – giver dem en platform, hvorfra de kan rejse en sommetider nødvendig kritik, og hvor de samtidig får mulighed for at rose. Af samme grund ser mange gerne, at der gives flere muligheder for at uddybe og nuancere de kvantitative besvarelser. De nævner dog samtidig, at det godt kan få evalueringen til at svulme voldsomt op.

Selvom de fleste er positive over for evalueringsformatet, tilkendegiver mange, at de savner en opfølgning på og dialog om resultatet efterfølgende. I flere tilfælde er evalueringen overhovedet ikke blevet taget op eller kommenteret af underviseren, mens enkelte har oplevet, at underviserens opfølgning var ufrugtbar og uprofessionel, idet der blev ”grinet” lidt af de studerendes besva-

relser.

SIDE 10 AF 10

De studerendes besvarelser rummer mange ideer til forbedringer af evalueringsformen. Mange af dem handler om fjernelse af specifikke uklarheder og muligheder for fejlfortolkning, men der stilles også forslag om nye/andre spørgsmål, om mulighed for tilpasning af spørgsmål til det enkelte kursus mv. Flere nævner også, at den nuværende form ikke tager højde for forskellen på kurser og fællesforelæsninger eller intensivforløb, og at den ikke passer lige godt til alle undervisningsformater. Endvidere påpeger flere, at evalueringen i forhold til visse undervisningsforløb ligger på et uhensigtsmæssigt tidspunkt, og den i højere grad må tilpasses de faktiske forhold på de forskellige kurser.

[Opfølgning: Studienævnet har med interesse læst de forskellige forslag til forbedringer, og de vil – sammen med underviserne evaluering af det nye evalueringsformat – blive inddraget i nævnets overvejelser i forhold til den fremtidige evalueringspraksis på INSS. Ud over dette vil underviserne fremover blive pålagt at følge op på både midtvejsjusteringens og slutevalueringens konklusioner sammen med holdet. Underviserne vil modtage en vejledning, der beskriver, hvordan dette kan gøres.]